

## ZOLA: GERMINAL, 1885

**Janko Kos: Germinal in navzkrižja naturalističnega romana. 5-71. V: Emile Zola: Germinal. Sto romanov. CZ, 1987.**

- G ni bil del prvotnega načrta za cikel o Rougon-Macquartovih
- uspeh doseže z Beznico (pariško delavsko okolje z lumpenproletarske in meščanske strani), kasneje z Nano
- 1878 se začnejo stavke rudarjev, izide več romanov o rudarjih, prijatelj mu svetuje, naj napiše r o rudarjih → nastane Germinal
- v Anzinu izbruhne stavka, s prijateljem gresta tja
- r je bilo treba vključiti v cikel; ustrezati je moral načelu dednosti: podedovane fiziološke lastnosti se v konkretnem socialnem okolju uveljavijo in zaznamujejo junakovo Ž
- Etienne Lantier je sin Gervaise Macquart, katere Ž in smrt upodobljena v Beznici; nagnjenost k pijančevanju in razvratu, še bolj po očetu, delavcu Lantieru, se v junaku ohranja dedna nagnjenost k alkoholu, ki v odločilnih trenutkih prebudi v njem strast po ubijanju
- pride v rudarski Montsou, kjer dela in živi, zaplete se v stavko, sodeluje v množičnem gibanju rudarjev zoper meščansko gospodo, doživi katastrofo v rudniku, v rudniku ubije svojega lj tekmeča Chavala, se z zadnjimi močmi reši – na koncu odhaja iz rudarskega kraja, kot je prišel, bolj ali manj po naključju
- v ostalih r je dogajanje običajno odvisno od glavnega junaka, tukaj je nadindividualno: do stavke, upora pride po splošno nujnih poteh, vendar dogodki niso odvisni od Etienna
- dedne lastnosti nikjer bistveno ne posežejo v dogajanje romana; sicer omenja njegovo vnemo za nasilje, kadar je pijan, vendar se to nikjer ne udejanji; uboj lj tekmeča je bolj podoben lj obračunu kot pa nagonskemu dejanju, storjenemu iz dedne nuje
- roman naj nastane po zn in empiričnem raziskovanju, tako bo postal človeški dokument (šel v Anzin, tam prebil dva tedna, dogajanj predstavil za 20 let nazaj, o razmerah takrat se je poučil iz člankov)
- socialni, delavski roman
- v fr roman začne vdirati ljudstvo, proletariat (prej pisali o plemstvu); o tem sta začela razmišljati brata Goncourt: ali ljudstvo nima pravice, da bi vstopilo v roman
- kasneje Edmond Goncourt predlagal, da se opusti proletarska tematika in da se pozornost vrne k aristokratskim in višjim meščanskim slojem fr db
- Zola temu nasprotuje: aristokracije je bistveno manj v primerjavi z ljudstvom; komaj so dobili pravico, da upodabljajo ljudstvo, pa bi že mislili, da so vso snov izčrpali – ne
- Zolajevi romani načeloma apolitični, v Germinalu pa se kažejo politične ideje – kritičen je do socialističnega gibanja; pokaže neznosne razmere rudarjev, boren zaslužek in nevarno delo, zato je nujno, da pride do razrednega boja; socialistično, protimeščansko besedilo
- konec romana: Etienne odhaja iz mesta in ob pomladnem prebujanju narave se spomni tovariše v rudniku, ki se bodo kmalu uprli
- germinal:
  - o ime za mesec v fr koledarju
  - o spomin na germinal 1795, ko je lačno ljudstvo napadlo konvent
  - o vzbuja predstavo o počasnem klitju žita v zemlji (prisposoba za pripravljajoči se pohod množic k pravici in sreči)
- značilnosti kolektivističnega romana: junak je samo eden izmed množice, vsi osrednji dogodki so množični, lj zgodba med Etiennom in Catherine je zgolj epizodna

- Taine: naturalist naj se usmeri k tipični, splošni pojavnosti, v romanu naj zajame širšo db problematiko
- Zola: treba je poudarjati stvarnost in socialno okolje; brez domišljjskega, romantičnega; natančno prikazovanje realnega Ž, naravnega in socialnega okolja, ki določa ljudi in njihova dejanja; pisatelj mora biti v opisih popolnoma objektivni; verjame v eksperimentalnost: pisatelj vzame junake in z njimi eksperimentira; romanu pripisuje predvsem spoznavno f (idejna in estetska sta podrejeni)
- subjektivnost pri erotičnih razmerjih: avtor se istoveti z Etiennom, prav tako z njegovim nasprotnim polom, meščanskim Hennebeaujem (ki doživlja erotično krizo svojega Ž – njegova žena je nedostopna) – sam Zola ni imel srečnega zakona, kasneje je imel dva nezakonska otroka
- ženske duhovno popolnoma razvrednoti, reducira jih na animalična bitja – Catherine na vseh štirih kot žival razkazuje svoje čare, dojke Catherinine matere Maheujke primerja z vimeni
- spolnost se meša z nasiljem: ko Etienne umori Chavala, se združi s Catherine, pobesnele rudarske žene kastrirajo Maigrata
- veliko motivov se nanaša na "osebni izraz"/temperament pisatelja – pisateljeva subjektivnost
- Zola prepričan, da mora biti erotična strast podrejena rojevanju otrok; erotika kot taka (brez razmnoževanja) je nekaj slabega, ne daje Ž polnosti
- zveza med Catherine in Chavalom je primer za sterilno čutnost – Cath. je še nezrela, torej še ne more imeti otrok; zato pa pride do razmerja z Etiennom, ko dozori in obstaja možnost, da zanosi
- vrednostne ideje se kažejo tudi glede (ne)dela: družina Gregoirovih je lena, uživa v brezdelju, zato jo Zola postavi na najnižjo stopnjo – delo je prava vrednota (je univerzalna, velja tako za rudarje kot za meščanski svet – inženir in lastnik, ki imata konkreten odnos do rudnika, do dela)
- zavrača anarhizem, skeptičen je do je do revolucionarnega socializma; ne verjame v ideje o sreči ljudi in izpolnitvi socialnih pravic
- kljub volji do resnice se torej v romanu kaže subjektivistični sistem idejnih vrednot
- tudi estetska komponenta je prisotna: dogodki si ne sledijo togo kot v vsakdanjosti, ampak jih prikazuje v ritmičnem loku; izbira grde podobe, ki so po svoje estetske; združitev Cath. in E. na dnu rudnikov je tudi nekaj nenavadnega, romantičnega